

ERDEI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Mádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 100 sz.

1936 április 10.

Péntek

Zamora megbukott

Kommunista elnöke lesz Spanyolországnak?

A baloldal a proletárdiktatura kikiáltását követeli

Madrid, április 8.

Spanyolország ismét válságos órákat él át. A baloldal kormányrajövele óta tapasztalt forrongás egyre radikálisabb megoldásokat követelt és a szerdára virradó éjjel a legfőbb állami hatalmat jelképező elnök személyét is félreállították az utból. Nem lehet kétséges, hogy a szélsőbaloldal most már mindinkább urrá lesz a helyzet fölött és a köztársasági elnöki székbe is a maga emberét fogja beültetni. A következmények egyelőre még beláthatatlanok.

Az éjszakai madridi eseményekről távirati jelentéseink a következők:

és megdöbbenést váltott ki a kedden éjjel kirobbant elnökválság. Bár Zamora is a baloldal embere volt, de mindenkor igyekezett közeledést keresni a jobboldali pártokhoz is. Az ő távozása a jobboldalra végzetes csapást mér. Ezt nem is titkolják jobboldali körökben, amelyek nyíltan magál lapítják, hogy Spanyolország népe minden valószínűség szerint kommunista köztársasági elnököt fog magának választani, ami nem egyéb, mint a proletárdiktatura burkolt formája.

Zamora nem fogadja a megbuktató határozatot hozó küldöttséget

A spanyol nemzetgyűlés tegnap délutáni ülése a késő éjszakai órákba nyúlt. Éjjel körül egy napirendi javaslat került szavazás alá. Ez a javaslat az volt, hogy mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a képviselőház legutóbbi feloszlására nem volt szükség.

A nemzetgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta, ami egyet jelentett azzal, hogy Zamora köztársasági elnököt elmozdították tisztségéből.

Ismeretes, hogy Spanyolországban már néhány hete megindult a kampány Zamora ellen, akit azzal akartak kibuktatni, hogy megfosztották házfeloszló jogától. Ez azután az éjszaka puccsszerűen meg is történt.

A szavazás után a képviselők egy csoportjából küldöttség alakult, amely a késő éjszakai órákban elindult az elnöki palota felé, hogy Zamorával közölje a nemzetgyűlés határozatát. Az elnök a küldöttséget nem fogadta, hanem kiüzente, hogy nincs olyan törvény, amely őt arra kötelezze, hogy a parlament közléseit éjjelkor meghallgassa.

A küldöttség ezután visszatért a parlament épületébe, ahol a történekről közjegyzőileg jegyzőkönyvet vettek fel, egyben kimondták, hogy

Zamorát megfosztották köztársasági elnöki tisztségétől.

A lapok különkiadásban jelentették a szenzációs eseményt Madrid lakosságának, amely a késő éjjelutáni órák ellenére hatalmas tömegekben hullámozott a város utjain. A baloldali tömegek vörös zászlók alatt vonultak fel és a proletárdiktatura kikiáltását követelték.

A sajtó egyelőre csak jóslásokba bocsátkozik a közeljövő eseményeit illetően. Az új elnökválasztásig ideiglenesen Martinez Barriot-t bízták meg az elnöki teendők ellátásával. Nem tartják lehetetlenségnek, hogy az új fordulat következtében az Azana-kormány benyújtja lemondását.

A Gil-Robles vezetése alatt álló jobboldali pártok körében leirhatatlan izgalmat

Egyes képviselők szerint az új elnök szociáldemokrata lesz.

Zamora, akit a spanyol parlament határozatilag megfosztott elnöki méltóságától, mint hírlik, a spanyol legfelsőbb bírósághoz fordul és megfellebbezi az őt jogától megfosztó határozatot.

Összeült a 13-as bizottság

Ha Olaszország hajlandó fegyverszünetet kölni, megszüntetik a megtorló intézkedéseket

London, ápr. 8.

Az angol és egyben az egész európai közvélemény most ismét Genf felé fordul, ahol ma délelőtt kezdte meg ülésezését az olasz-abesszin viszály ügyében kiküldött népszövetségi tizenhármass bizottság. Anglia részéről Lord Eden külügyminiszter és Lord Halifax főpecsétőr, Franciaország részéről Flandin külügyminiszter és Paul Boncour államminiszter az éjszaka folyamán elutaztak Párisból Genfbe.

Az angol kormányhoz közelálló Daily Telegraph a ma megindult tárgyalásokról a következőket jelenti:

Bár Olaszország nem tagja a tizenhármass bizottságnak, mégis biztosra vehető, hogy a bizottság komoly formában kikéri Aloisi báró véleményét arra nézve, vajjon hajlandó-e Olaszország beszüntetni abessziniai előnyomulását. Ezzel kapcsol-

latban megírja, hogy a bizottság valamilyen formában tudtára adja Olaszországnak, hogy a fegyverszünet megkötésének pillanatában a Népszövetség megszünteti az olaszellenes megtorló intézkedéseket.

A munkáspárti Daily Herald szintén behatóan foglalkozik a 13-as bizottság tanácskozásával és azt írja, hogy az angol közvélemény tulnyomó része már nem kívánja az olaszellenes megtorló intézkedések folytatását.

Genfben egyébként azt az álláspontot foglalják el, hogy minden lehető meg kell tenni az ellenségeskedések mielőbbi beszüntetésére. Flandin külügyminiszter valószínűleg javaslatot tesz arra nézve, hogy a 13-as bizottság üléseit halasszák el a jövő hétre, feltéve, hogy Olaszország időközben hajlandó lesz arra, hogy békefeltételeit a Népszövetséggel közölje.

A pünkösdi tombola 6. száma

Titeanu belügyi alminiszter lemondott

Erélyes harcot indít a kormány a szélsőséges mozgalmak ellen

Bucuresti, április 8.

A targu-muresi diákkongresszus alkalmával történt kilengésekre vonatkozólag a sajtó részére a következő nyilatkozatot adták ki a belügyminiszteriumból:

— A nemzetvédelmi miniszterium megkapta a belügyminiszterium jelentését a sinai pályaudvaron történt eseményekről. Az ügyben a II. hadtest folytatja a vizsgálatot. Kedden déli 12 órakor a nemzetvédelmi, belügy és igazságügyminiszteriumok közbenjöttével nagyfontosságú értekezlet volt, melynek során a következő határozatokat hozták:

1. A katonai hatóságok bünygyi ellárást indítanak a sinai állomáson, továbbá az ostromállapot területéhez tartozó helységeken elkövetett események bűnsei ellen. 2. Polgári bíróságok elé küldik azokat, akik Ciumeni állomáson, továbbá Targu Muresen, vagyis az ostromállapot területén kívül eső helységeken követtek el rendbontást. 3. A kongresszuson résztvevő diákok kihágásaira vonatkozó adatokat megküldik a közoktatásügyi miniszteriumnak, hogy megtegyék a szükséges fegyelmi lépéseket.

Tegnap számunkban röviden jelentettük már, hogy Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke körlevelet intézett az összes liberális párti tagozatokhoz, amelyben a párt vezetőit felhívja a jobboldali mozgalom elleni harcra. A körlevél úgy a nemzeti parasztpárt, mint a nemzeti kereszténypárt ellen megfújja a harci riadót. A körlevélben

a pártelnök elsősorban a sinai eseményekről beszél és kijelenti, hogy ezeket terrorista elemek követték el, akik a hazafiasság álarcá mögé bujnak. Rámutat arra, hogy ezek az elemek megzavarják az ország nyugalmát és ilyen körülmények között a párt sem állhat tétlenül. A pártnak — írja az elnök — kötelessége utját állni az erőszak politikájának és a bűncselekményeknek, a melyek az ország rendjét veszélyeztetik. A körlevél végül javaslatokat kér arra, hogy miképpen küzdjék le azoknak a pártoknak a propagandáját, amelyek a polgárok szabad gondolkodását akarják elrabolni.

A Capitala című lap értesülése szerint a liberális párt Pareri Libere nevű alakulata tagjai elhatározták, hogy mindennemű politikai tisztségükről lemondanak, hogy ezzel is tiltakozásukat fejezzék ki a kormány politikájával szemben. Amint már tegnap megírtuk, a csoport ülésén kizárta tagjai sorából Titeanu belügyi alminisztert. A maikor erről Titeanu értesült, azonnal felkereste Tatarescu miniszterelnököt és bejelentette neki, hogy

kiválik a kormányból. Ugyanekkor írásban is bejelentette ezt.

A miniszterelnök egyébként tegnap délelőtt kihallgatáson volt az uralkodónál. — Kormánykörökben úgy vélik, hogy a királyi audienciának a külpolitikai tájékoztatáson kívül még az a célja is volt, hogy tisztázza a Pareri Libere csoport lépése nyomán támadt nehézhelyzetet.

Matuska Mexikóban

Levegőbe röpitettek egy vonatot -- 80 halott!

Mexikó-City április 8.

A múlt éjjel ismeretlen tettesek Pachodel Macho közelében dinamittal felrobbantották a Veracruz és Mexikó között közlekedő gyorsvonatot. Ez a vonat egy hosszú hidon megy keresztül. Abban a pillanatban, amikor a vonat felfutott a hidra,

óriási detonáció hallatszott s a következő pillanatban a mozdony, a postakocsi s az első három utasszállító kocsi a levegőbe röpült, majd széles ívben a mélységbe zuhant.

A szörnyű hatású merényletről közelebbi részletek még hiányoznak, állítólag azonban nyolcvan utas esett áldozatul az ördögi tettnek.

A vizsgálat megállapításai szerint a merényletet politikai okokból követték el, mert ezen a vonaton utazott a veracruzai tartományi kormányzó választások jelöltje is. Hogy az, aki ellen a merényletet kitervelték szintén elpusztult-e, még nincs jelentésünk.

19 éves egyetemi hallgató nő megrázó öngyilkossága

Chisineu, ápr. 8.

Megdöbbsentő öngyilkosság történt Chisineuban. Hudici Valéria 19 éves jassii egyetemi hallgató, aki vasárnap tért haza husvét vakációra, tegnap este szüleinek Alexandru cel Bun 89. szám alatt levő lakásában revolverrel szíven lőtte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkosság az egész városban óriási megdöbbenést váltott ki. A rendőrség megindította a vizsgálatot az öngyilkosság okának megállapítására.

Az öngyilkos fiatal leánynál két bucsulevelet találtak. Egyet a szüleinek címezve, amelyben a leány nem írja meg öngyilkosságának okát. A másik levelet egy fiatal diáknak írta az öngyilkos leány. A levelet a rendőrség nem kézbesítette, ellenben ide-

zést küldött ki a fiatalembernek, hogy az a rendőrség jelenlétében nyissa ki a levelet és közölje a rendőrséggel a levél tartalmát.

Minden házlalajdonosnak és bérlőnek nélkülözhetetlen!

Megjelent a

Víz és csatornázási üzem működési szabályrende'ete

hiteles magyar fordításban!

Kapható lapunk kiadóhivatalában, továbbá az újságárusoknál.

Ara 10 lei.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki a szelvényeket összegyűjti, az résztvehet az új tombolán

Április - május

Nistor pénztáros beismerte a baia-marei postarablást

Baia-Mare, ápr. 8.

Ismeretes, hogy a baia-marei postarablás ügyében a hatóságok új vizsgálatot vezettek be. Nistor Ioant, aki eddig őrizetben volt, kaució ellenében tudvalevőleg szabadlábra helyezték. Tegnap azután két postafelügyelő érkezett Baia-Marera, akik válatóra fogták Nistort és ez alkalommal be is ismerte tettét. Eddig tudvalevőleg tagadásban volt a fiatal pénztárnok, akit kártyaszennvedélye ragadt a bűnös lépésre.

A cselekményeket tegnap rekonstruálták és Nistor le is játszotta a postarablás részleteit. Az újabb vizsgálatra egyébként az adott okot, hogy a postánál egy újabb 100 ezer lejes sikkasztást fedeztek fel, amiú szintén Nistor követett el, még pedig úgy, hogy egy postai kézbesítésnél az 1-est 2-es számjegyre javította ki. Nistort most újból letartóztatták.

Házassággal végződött

25-ik évemet töltöttem be az idén s máiel voltam keseredve, hogy férjhez mennem nem sikerül. Bevallom őszintén, hogy aggályaim indokoltak voltak, mert arcomon évek óta aprókis-pattanások és pulykatozás szerű szepiők voltak, ilyen arccal természetesen nem is mertem a férjhezmenésre gondolni.

Most ezuton mondok köszönetet a Floreal krémek gyártójának, hogy sikerült szeplős, pattanásos, májfólos arcomat a Floreal 2 számú krémmel megtisztítani, oly tökéletesen, hogy a férfiak is felfigyeltek rám. S mint boldog menyasszony ígéretet teszek, hogy a jövőben csak Floreal veszek.

S. M. Oradea.

U. i. Floreal krémek főlerakata: Pap Drogueria, Oradea, Bulv. Reg. Ferd. 9. Floreal krémek ára tégelyenként 40 lei. Naponta postai szétküldés.

1 liter jó asztali bor — — 8— lei
1 liter kisüstön főtt pálinka 32— lei

Kitűnő fajborok olcsó árban

Melki Apátság borpincéje

Piața Mihai Viteazul 1.

A diosigi Ipartestület husvéti kabaréja

A diosigi Ipartestület április hó 12-én és 13-án, husvét első és második napján este pontosan fél 9 órai kezdettel, a Schmidt István vendéglős volt moziatermében, a felállítandó Iparosolvaskör javára mindkét este táncmulatsággal egybekötött husvéti kabaré előadást rendez. Szépségverseny. Tombola. Confetti és szerpentin csata. A szépségverseny nyertesei értékes díjakat kapnak. Helyárak: I. hely 30 és 2 lej, II. hely 25 és 2 lej, állóhely 20 és 2 lej. Jegyek előre válthatók az Ipartestület irodájában (nagy iskola.) Felülfizetéseket köszönettel fogadják. A zenét Bodó Sándor zenekara szolgáltatja. Műsor: 1. Katahuszár, parasztkomédia. 2. A sac, tréfa, 3. Az álom, komédia. 4. Dalok. 5. Ingyen szerelem, bohózat. 6. Az óvatos ember, bohózat. Lenkei Árpád konferál. Rendező: Szánthó Béla, sugó: Bartos László és fellépnek a legtehetségesebb műkedvelők.

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 április 10.

Eljött az idő?

Alfonz exkirály kiállványt intéz a spanyol néphez

és felszólítja a királyság visszaállítására

Páris, április 8.
Spanyol monarchista körök úgy tudják, hogy XIII. Alfons volt spanyol király Don Juan, asturiai herceg, ma spanyol trónörökös, kiállványt készítenek, amelyet a spanyol néphez fognak intézni.
Alfons exkirály és fia jelenleg Nizzában tartózkodnak, ahol spanyol monarchis-

ta vezérekkel tárgyalnak. A kiállványban hír szerint a volt király és a volt trónörökös leszögezik a spanyol uralkodóház álláspontját a királykérdésben és kijelentik, hogy a spanyol trón visszaállítását minden körülmények között végre kell hajtani, — mert a kommunisták kezében az egész ország tönkre megy.

Huszonöt ház pusztult el a lángok között egy Ploesti melletti községben

Az óriási szélviharban lehetetlenné vált az oltás és a tűzvézsnak az eső vetett véget

Ploesti, április 8.
Tegnap délután Cornurile községben borzalmas tűzvész pusztított, amelynek 25 ház esett áldozatul.
A tűzvész körülményeiről a részletek még hiányzanak, azonban annyit meg lehet állapítani, hogy a tűzvész ily arányokat értett, annak a nagy szél volt az oka, amely szikrákat félkilométeren keresztül hordta

magával és így történt meg, hogy egyszerre több helyen is kigyulladt a falu és az önkéntes tűzoltók elvesztették fejüket, nem tudva, hogy melyik házat oltásuk el előbb.
Végül is egy jelentékeny eső mentette meg a falut a végső pusztulástól. Az anyagi kár így is óriási.
A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a tűzvézsnak mi volt az oka.

Két gyermeket szelítépett, három embert megsebesített a háborús gránát

Bacău, április 8.
Ismét borzalmas szerencsétlenséget okozott a háború idején bedőglött gránát.
Slobozia községben Petreanu Petru gazdálkodó kiment a mezőre, ahol egy háborúból visszamaradt gránátot talált. Azt gondolta, hogy a gránát már elsült, nagy tömeggel hazavitte, ahol nagyobb csoporttól körülvéve bontani kezdte a gránátot, amely a következő pillanatban robbant.

mas dörrenéssel felrobbant és többől leszakította Petreanu kezét. Jinga Bratu gazdálkodó egyik szemét verte ki, Diaconu Elena asszonyt csipőn találta, míg egy-egy szilánk olyan súlyosan megsebesített két gyermeket, hogy a két gyermek kevés idő múlva kiszenvedett.
A három sebesültet kórházba szállították. Petreanu állapota életveszélyes.

Szép család

Saját öccsét, mint rablógyilkost fogta el a világhírű detektív

Külön ékszerbevásárló üzletet állított fel a rendőrség a tettes kézrekerítésére

Filadelfia, apr. 8.
Néhány héttel ezelőtt meggyilkoltak és elraboltak Filadelfiában egy gazdag ékszerész. Szokott keretek között megindult a rendőrségi nyomozás, amely csakhamar megállapította, hogy ez esetben nem történhetett gonosztevőről van szó. Az ékszerész ügyvézetossága folytán, aki az üzlet bérleténél önműködő fényképezőgépet szerelt fel, megkapott egy felvételt a rendőrség a gyilkosról, de ezen csak igen elmosódottan voltak kivehetők a tettes arcvonásai. Hogy a nyomozás tovább folyt, egyre sötétebbnek és bonyolultabbnak látszott az ügy, úgy, hogy végül is Spirónak, Filadelfia legügyesebb detektívjének adták ki a feladatot. A híres detektív rövid vizsgálat után megállapította, hogy a tettes még ugyan Filadelfiában bujdosik. Ezt az állapítást meg, hogy az öccsét a bankokból, amiket a rablógyilkos az éksze-

résztől elvitt, több forgalomba került Filadelfiában. A tettest akkor kellett kézre keríteni, amikor az elrabolt ékszereket értékesíteni akarja. Számos ravasz csapdát eszeltek ki. A rendőrség külön ékszerbevásárló üzletet állított fel, mivel tudta, hogy az ékszerésztől elrabolt készpénz nem nagy összegű és így biztosra lehetett venni, hogy a rablógyilkos végül is beleesik a csapdába. A remény be is vált és az utóbbi napok egyikén közölte Spiró, hogy elgondolással valóra váltak és a tettes hurokra került. Amikor azután a rablógyilkos személyadatainak megállapítására került a sor, a legnagyobb meglepetéssel állapította meg a híres detektív, hogy a rablógyilkos saját öccse, aki már éveken ezelőtt eltűnt Filadelfiából, de közben ugylátszik titokban visszatért a városba. Így azután a felállított csapdában saját öccsét fogta meg a detektív.

Egy gyomorbojós levele:

Alulírott hosszú éveken keresztül szenvedtem gyomorbojásban, mindenféle gyógyszer kipróbáltam, azonban hasztalanul. — Már le is mondtam arról, hogy valaha is egészséges ember lehessen és élvezzem az életet, azonban olvastam az újságban, a „Gastro D.” kezeléssel elért nagyszerű eredményekről és én is kipróbáltam. Elhasználtam 3 üveggel és most úgy érzem magam, mintha újjá születtem volna. Új életkedvvel végzem munkámat és élvezem az életet. Ezt a levelet azért írom, hogy megköszönjem Önnek a küldött kitűnő gyógyszert, amelyet én minden szenvedő embertársamnak a legmelegebben ajánlok és biztosítom Önt arról, hogy mindig hálával fogok gondolni Önre és a „Gastro D.”-re. Tisztelettel üdvözlő hálás híve: Dubutescu N. Galați, Str. Principessa Maria No. 2.

A „Gastro D.” 130 lej utánvétellel kapható a vezérképviselőnél: Császár gyógyszerár, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri, hogy kinózza a RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY oldal, hát, gerinc, szúrás szaggatás és keresztcsont fájdalmat?

Mikor a csodás hatású **Spongillia** FÁJDALOMÖZŐ CSÚZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRAGÓ LEI KÖNCEZ GYÓGYSZERTÁR és postaküldés • ODORHEIU

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 18.15: Egyházi lemezek 20: Hírek 20.15: Egyházi lemezek 20.40: Soare Z. húsvéti játéka 21: Rádiózenekar 22: Karének 22.30: Hírek 22.45: Karének.

Budapest I.: 7.45: Torna Utána: Hang lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05: Németh Anna zongorázik 13.40: Hírek 14.30: Egyetemi Énekkarok éneknégyese 15.40: Hírek 17.15: Vízvári Mariska előadása 17.45: Pontos időjelzés 18: Gazdasági előadás 18.30: Hang lemezek 19: P. Bangha Béla előadása — 19.55: Külügyi negyedóra 20.15: G-dur fuvolaverseny 20.40: Hangjátékelőadás a Studióban: Evangéliumi Passió 22.40: Hírek 23.05: Orgonahangverseny 23.35: Szalonzene 1.05: Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 19.15: Lemezek. 20: Istentiszt. 22.45: Karének. 23.45: Hírek külföldre.

Budapest: 9.45 Hírek. 10 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet Tóth Tihamér dr., a Pázmány Péter Tudomány Egyetem hittudományi karának dékánja mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 15 Hanglemezek. 16 Báthory Irén meseje. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Sport. 18.20 Királyfalvi Kraft Károly előadása. 18.50 Szalonzene. 19.55 Rékai Miklós hárfázik. 20.15 Ravasz László dr. beszéde. 20.35 „János passió” ismertetése. 20.45 A Budapesti Ének és Zenekar Egyesület előadásának közvetítése. Nagypéntekre való tekintettel a rádió további műsort nem ad.

„ERDÉLYI MAGVARSÁG”

1936 április 10

A kis boszorkány

— Regény az életből — 50

Tudtam, hogy nekem nem szabad téged megrontani, nem szabad megengednem, hogy szeress...

Egész életemen át Terád vártam és amint beléptél az életembe, neked adtam egész szívemet. Ha tudod ezt, már nem fogod olyan egyedülvalónak érezni magad. — Mert ha van valaki a világon, ha van élő lény, akit szeretnek — Te vagy az, Szívem.

Emlékszel még, Édes, arra a délutánra mikor a falusi vendégfogadóban jegyeseknek néztek bennünket? Azt hittem, nagyon megharagszol érte...

Életem első szerelmes levelét írom most és minden szavába a szerelem egész világát szeretném belevarázsolni. Most már nem fogom elhibáztatni tartani az életemet, mint eddig, már van tartalma az életemnek. Sokszor hibáztam én már, de a szerelemben követtem el hibát, az életem első nagy szerelme Te vagy és Te vagy az utolsó és Te vagy az egyedüli tökéletesség ezen a földön!

Oh, kicsim, milyen szörnyű, milyen elviselhetetlen, milyen képtelenség, hogy Te nem vagy itt és én nem vagyok ott, ahol Te! Nem, nem szabad téged karjaimba zárni, nem szabad... nem! Erős, egészséges férfi illik hozzád, hogy oltalmazzon, vezessen az élet szakadéka fölött, hogy elhalmozzon gyöngédséggel, hogy szeressen... Egy erős, egészséges, ép férfi. Mit akarok én melletted a te életedben mit keres az ilyen beteg roncs, az ilyen átkozott árnyékalak, mint én?...

Szeretlek és mert szeretlek, nem akarom elrontani az életedet, egyetlen kedvesem. Nem kérlek hát, hogy szeress, még arra sem kérlek, hogy csak egy árva gondolatoddal áldozz nekem... Ha segít az imádság, ha imádsággal lehet jót cselekedni, azért fogok könyörögni, hogy találj meg mellettem, találj meg — azt az embert...

Mert senkinek sem jó, egyedül állni a világon... Egyszer eljön az idő, amikor a magányosság már sokkal több, mint amit elviselhet az ember.

Csak még egyet... egyet csak: nem vagyok az a rideg, hideg, önző ember, akinek láttál... Hird el: nem vagyok az! A szívem tele van gyöngédséggel, érzékenységgel... részvéttel, mások iránt.

Emlékszel: egyszer azt álmodtam, hogy elvesztettelek és sirtam utánad...

És most az álom beteljesült. Oh, kegyetlen, sivár és kietlen élet, amelynek csak ez az egy álma teljesült be: ez a kegyetlen álma!

Jó voltál hozzám, türelmes és gyöngéd. Még soha senki nem volt ilyen hozzám. Még akkor is tele volna egész lényem vonzódással irántad, ha nem szeretnélek úgy... De én szeretlek! Senki sem veheti el tőlem ezt a szerelmet! Ez a nagy szerelem az én életem koronája, — ezé a boldogtalan, árva életé...

Nem, ezt nem mondom, mégse mondom! Most nem akarok részvétet, nem fogdom el a szánalmat... Hiszen olyan gazdag vagyok!...

Itt abbamaradt az írás. A toll kiesett kezéből és nagyot koppant. A „kiálhatatlan ember” ráborult az asztalra és zokogott. Egész testét rázta a sírás, görnyedt vállai úgy vonaglottak, mintha földindulás gyötörné. Könnyáztatta arcát kezébe temette, rémítő két kezébe. És sirt, szíve mélyéből zokogott.

Ez a „kiálhatatlan ember”. Azután fölemelte a hosszú levelet, a melyet írt és apró darabokra tépte.

(Folyt. köv.)

4

ERDELYI MAGYARSÁG

1936 április 10.

Ez Amerika!

Hauptmann özvegye tényes filmajánlatot kapott

50 ezer dollárt ígértek neki egy fellépésért -- ugyanannyit amennyit Lindbergh a gyermekrablóknak fizetett

Páris, április 8.

A párisi lapok szenzációs eseményről számolnak be. Hauptmannnak, a Lindbergh bébi elrablójának kivégzése után Hauptmanné idegsokkot kapott és napokon keresztül nem tért magához.

Eppen ezért óriási szenzációt keltett, hogy az özvegy, akinek a férjét csak alig most végezték ki, fogadta az egyik legnagyobb filmgyár képviselőjének látogatását. A filmügynök és az özvegy közötti beszélgetésről először semmi sem szivárgott ki, azonban az ügyes amerikai riporterek előtt semmi sem maradt titokban és így tudták a párisi lapok is közölni tudták a

közölhették a párisi lapok hogy Hauptmanné tényes filmajánlatot kapott. A Bioscope Pictures filmvállalat ajánlatot tett Hauptmannénak, hogy játssza el az egyik film női szerepét, amelyben egy gyermekrabló gangszter feleségét kell, hogy játssza. Az özvegynek ezért a fellépéséért kerekén 50 ezer dollárt ígértek, vagyis ugyanannyit, amennyit Hauptmann Lindbergh ezredese kapott.

A párisi lapok megírják, hogy Hauptmanné még nem döntött, hogy vajjon elvállalja-e a szerepet, de azt hiszik, hogy mégis el fogja vállalni, mert súlyos anyagi helyzete fogja őt erre kényszeríteni.

Hoffmann kormányzó lemond Hauptmann kivégzése miatt

New-York apr. 8.

Közvetlenül Hauptmann kivégzése után az amerikai sajtó annak a véleményének adott kifejezést, hogy a Hauptmann-ügy még nincs lezárva és még nagyon sok meglepetéssel fog szolgálni.

Trentonból érkezett jelentés szerint az ügynek nagy szenzációi vannak. A hatóságok letartóztatták Ellis Parker magán-detektívet, aki Wendel ügyvédet elrabolta és bezárva tartotta több héten keresztül, amíg ki nem erőszakolta tőle azt, hogy bevallja, hogy ő rabolta el Lindbergh ezredes gyermekét.

Ismeretes, hogy hetekkel ezelőtt nyomtalanul eltűnt Wendel ügyvéd, majd amikor előkerült. Ellis Parker magán-detektív való-

mást nyújtott át Hoffmann kormányzónak, hogy a gyilkos Wendel ügyvéd.

Ennek alapján halasztották el Hauptmann kivégzését. Most azonban kiderült minden. Wendel a bíróság előtt elmondta, hogy miképpen verte őt meg Ellis Parker és miként kényszerítette ki belőle az írást vallomást.

A new-yorki hír még azt is hozzátette, hogy emiatt megrendült magának Hoffmann kormányzónak a helyzete is, aki döntött a manőverekről és maga is beleegyezett abba, hogy ilyen módon meghosszabbítsa Hauptmann életének napjait.

Hír szerint Hoffmann kormányzó magának maga ellen fegyelmi vizsgálatot, azonban egészen bizonyosra veszik, hogy le fogja mondjon állásáról.

Kidobták a halottat a koporsóból

és a vele eltemetett pénzt elrabolta négy elvetemült legény

Cetatea Alba, április 8.

Megdöbbenő halottgyalázást követett el több fiatal legény.

Néhány nappal ezelőtt halt meg Capleni községben Morozi Joan 19 éves legény. A temetés alkalmából, amint az szokás azon a vidéken, a koporsóba két arany 5 ruolet helyeztek el, valamint 180 lej román pénzt.

Úgy látszik, a halottgyalázó fiatal legények tudtak erről, mert a múlt éjjel behatoltak a temetőbe, kihantolták a sirt, felémelték a koporsót, kihúzták a koporsóból a halottat és kirabolták az értéktárgyakat.

Majd a koporsóból kidobott holttestet ott hagyva a sir szélén, eltávoztak.

A bestiális tettet a temetőőr hajnalban vette észre.

A csendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. A nyomozás egyelőre még nem járt sikerrel, azonban annyit meg lehetett állapítani, hogy a tettesek négyen voltak. Valószínűnek tartják, hogy valamelyik korcsmai mulatózó után követték el a egények a tettet, akik ha elfognak, halottgyalázás és rablás miatt indul meg ellenük az eljárás.

Salajmegyei hírek

Három évre ítélték egy gyilkos legényt. A zaláui törvényszék tegnap ítélkezett Bertalan András bligezdi legény fölött, aki az elmúlt év nyarán, hosszas veszekedés után meggyilkolta Kovács Miklós legényt, aki a verekedés színhelyén meghalt. A törvényszék a gyilkos legényt három évi fegyházra ítélte. Az elítélt megfellebbezte az ítéletet.

Zenekonzenzervatórium nyílik Simleul Silvaniei városkában. Salaj megye Simleul Silvaniei városkájában zenekonzenzervatórium nyílik. A város társadalma már régebben kíváncsított erre a közoktatásügyi minisztériumtól. Végre a minisztérium megadta az engedélyt, úgy, hogy a városka zenekonzenzervatóriuma szeptember elsején meg is nyílik.

7000 lejt csaltak ki pénzhamisítás meséjével egy gazdálkodótól. Néhány nappal ezelőtt Starne Joan Bic községbeli gazdálkodónál megjelent több cigány és azt ajánlatot tette, hogy gyártanak neki hamis 100 lejeseket. A cigányok a „jó üzletet” nézve néző gazdálkodótól hétezer lejt kölcsönt kaptak, hogy megvegyék a pénzhamisítás szükséges anyagot. A gazdálkodó kiadta a hétezer lejt, mire a cigányok azzal távoztak, hogy elmennek a városba, ahonnan anyagot térnek vissza. A cigányok elmentek és el is tűntek nyomtalanul. A gazdálkodó hamar napig várta őket, azután feljelentést tett a csendőrségen, amely megindította a nyomozást a szélhámos cigányok kézrekerítésére.

A nemzetközi feszültség miatt

Nem szerel le az április 15-én szabaduló francia korosztály

Páris, ápr. 8.

Az április 15-én szabadságolandó évjárat további szolgálatban tartását a francia lapok a hadügyminiszteriumnak a locarnói szerződés megszegését követő intézkedéseivel magyarázzák. Amint ismeretes, a francia nemzetvédelmi miniszterium hat

órával a locarnói szerződés felmondása után utasította a határmenti csapatait, hogy szállják meg a francia határt biztosító Maginot erődvonalat. Ezt az intézkedést mindaddig fenntartják, amíg a német birodalom nem szolgáltat megfelelő biztosítékot.

Önálló Munkakamara Oradeán

Muth Gyula iparos tanonciskolai igazgató lesz a Munkakamara elnöke. A Munkakamarára száll az Ipartestület vagyona

Oradea, április 8.

A törvényhozás mindkét háza megszavazta a legfelsőbb gazdasági tanács megalkotásáról szóló törvényt, amely egyúttal szabályozza a munkakamarák működését is. A legfelsőbb gazdasági tanácsról szóló törvény bennünket közelebb érint, mert a törvény kimondja, hogy Oradeának is önálló munkakamarája van. Mint értesültünk, az oradeai munkakamara élére Muth Gyulát, a tanonciskola igazgatóját nevezték ki.

Muth Gyula már napok óta a főváros-

ban tartózkodik és valószínűleg ma érkezik haza és magával hozza elnöki kinevezését.

Az új ipari törvény alapján az ipartestületek vagyona a Munkakamarára száll. Valószínű, hogy már a jövő héten meg is kezdik az Ipartestület vagyonának leltározását.

Értesülésünk szerint az Ipartestület vezetősége pert fog indítani az állam ellen vagyonának elkobzása miatt, egyben a Semmitől fogja kérni az ipartörvény alkotmányellenességének megállapítását.

Fegyvereket akartak csempészni a magyarországi kommunistáknak

Bécs, április 8.

Linzi jelentés szerint az osztrák határra tegnap egy tranzito vagon érkezett magyarországi rendeltetéssel. A tehervagont Finnország egy állomásán adták fel s a bevallás szerint gépalkatrészeket kellett volna tartalmaznia. A vámhivatalnokok felnyitották a vagon és legnagyobb meglepetésükre megállapították, hogy gépalkatrészek helyett fegyverek, gépfegyverek, kézigény-

tok és különböző kaliberű pisztolyok voltak a vagonban elcsomagolva. A tiltott árutól azonnal jelentést tettek a kormánynak. Bizonyos adatokból az osztrák kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy a szállítmányt a kommunisták indították utnak Magyarországra azzal a céllal, hogy a fegyverek és a muníciók a titokban működő magyar kommunisták kezébe jussanak.

Ötszáz halottja van az Amerikában dühöngő orkánnak

150 ezer hajléktalan, 25 millió dollár az anyagi kár

New-York, április 8.

Az Egyesült Államok területén pusztított itéletidő főként a Mississippi mentén, továbbá Oklahomában és Missuriban tombolt. Az orkán eddig több, mint ezer házat rombolt össze.

150.000 ember vált hajléktalanná.

A különböző helyekről érkezett jelentések szerint

a halottak száma meghaladja az ötszázat,

a súlyos sebesülteké pedig az ezret. Emberi képzeletet felülmúl az a rettenetes szenvedés, amely az orkán következtében zúdult erre a virágzó vidékre. A kár eddig is 25

millió dollár. Számos helyen tüzvész keletkezett, amelynek nem sikerült gátat vetni, mert nem áll elég víz rendelkezésre.

A szörnyű orkán pusztításainak arányairól csak a későbbi jelentésekből lehet fogalmat alkotni. A halottak számát pontosan még megállapítani nem lehet, de egyedül

Tupulóban 200, Gainesvilleben pedig 150 holttestet szedtek ki a romok alól.

Egy gyárban, ahol 125, leginkább női munkás dolgozott, csak hárman maradtak életben, mert a gyárat a ciklon rombadöntötte, azután kigyulladt és leégett. Csak ebben a két városban 8 millió dollár a kár.

Időjárás

Még élénk szél, sok helyen eső. Az éjleli lehülés fokozódik, a szélvédettebb helyeken mérsékelt fagy. A délelőtti felmelegedés valamivel erősebb lesz.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSAG" 1936 április 10.

A PALMA OKMA talp
VIZHATLAN, RUGALMAS ÉS OLCÓ.
Minden cipőre felszerelhető és annak tartósságát jelentékenyen emeli.
TARTÓSSÁG TAKAROSSÁGOT jelent.

Rejtélyes támadás áldozatául esett egy marghitai földműves az oradeai piacon

Oradea, április 8.

Rejtélyes háttérű megdöbbentő merénylet áldozatául esett Otelac Gheorghe 49 éves marghitai földműves tegnap este az oradeai vásártéren. Otelac az áruraktár előtti térségen haladt keresztül, amikor hirtelen előtte termelt egy ismeretlen férfi és mielőtt a meglepett ember védekezésre gondolhatott volna, kést rántott, amellyel többször fejbeszurta.

Otelac a késszurások alatt eszméletlenül esett össze és így szállították be a kórházba, ahol ápolás alá vették. Itt később magához tért és elmondta, hogy támadója egy 25 év körüli ember, azelőtt sohasem látta és el sem tudja képzelni, miért támadta meg. A rendőrség a rejtélyes ügyben bevezette a nyomozást. Az áldozat állapota egyébként súlyos, de nem életveszélyes.

Vonat elé vetette magát egy salontai munkás

Bucuresti, ápr. 8.

Tegnap este megdöbbentő munkástragédia játszódott le Bucurestiben az Oltenița állomáson. Bartos Boris (1) 35 éves salontai illetőségű munkás a vonat elé vetette magát. A kerekék darabokra tépték a szerencsétlen embert. A rendőrség megindította a vizsgálatot és megállapította, hogy Bartos már huzamosabb idő óta állás nélkül volt s végső elkieseredésében követte el végtettes tettet.

Szabadlára helyezték Kalafoni Gyulát

Zalau, április 8.

Részletesen beszámoltunk arról, a tragikus kimenetelű autókatasztrófáról, amely április 1-én történt Carei és Urziceni között s amelynek áldozata Nichitoianu kapitány volt. A hatóságok a katasztrófa után Kalafoni Gyula posztókereskedőt őrizetbe vették, miután szintén az autón tilt és az volt a gyanu, hogy gondatlansága miatt következett be a szerencsétlenség.

Kalafonit hétfőig a katonai hatóságok tartották őrizetben, hétfőn pedig átadták a zalai ügyészségnek. A zalai vizsgálóbíró hétfőn délután hallgatta ki Kalafoni Gyulát és miután semmi okot nem látott fogvartatására, elrendelte szabadlára helyezését. Kalafoni tegnap reggel már vissza is érkezett Careibe.

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 8-18.

Nagyarányu utazási és visumkedvezmények

Eden felszólalása a tizenhármass bizottság ülésén

Vizsgálatot követelt annak megállapítására, hogy Olaszország megszegte a gáztámadási egyezményt

Genfből jelentik: Szerda délelőtt a 13-as bizottság zárt ülést tartott, amelyen felszólalt Eden angol külügyminiszter és felvetette a mérges gázok kérdését. Beszédében kifejtette Eden, hogy annakidején Olaszország is aláírta 1925-ben azt az egyezményt, amely a mérges gázok használatát tiltja. Az erkölcsi törvényre hivatkozva, felszólította a bizottságot, hogy vizsgálja be azt az abesszin panaszt, mely szerint az

olaszok mérges gázokat használtak. A felvilágosításokat az angol Vöröskeresztől kéri be.

Flandin francia külügyminiszter válaszolt és azt követelte, hogy a Vöröskereszt döntését mindkét hadviselő félre érvényesnek mondja ki a 13-as bizottság és vizsgálja be, az abesszinnek milyen meg nem engedett és erkölcsi törvényeket sértő módon harcoltak.

Még nem ért véget a pincérsztrájk

Öt szobafestőmester megegyezett munkásaival

Tegnap számunkban jelentettük, hogy a sztrájkoló pincérmunkások újabb tárgyalásra jönnek össze munkaadóikkal a munkügyi inspektor előtt. Szerda délelőtt tartottak a tárgyalások, amelyek azonban nem vezettek eredményre. Csütörtökön este újabb tárgyalások lesznek, amikor is Clonda munkügyi inspektor felügyeletével a munkások delegációja külön tárgyal mindegyik munkaadóval.

A szobafestő és mázoló munkások sztrájkja tart tovább. Öt kisebb üzemben, Muhies, Ungerleider, Feuerstein, Herskovits és Bálint üzemekben, a mesterek teljesítették a munkások követeléseit, itt a munkások munkába álltak. A többi helyeken azonban a sztrájk áll.

A Phöbus igazgatósága és a munkások között a tárgyalások még folyamatban vannak.

Szélhámos fiatallembert tartóztatott le a rendőrség

Az oradeai rendőrség az aradi ügyészség átirata alapján letartóztatta Weisz László fiatallembert, a bihormegyei Batár községben. Weisz László ellen az a vád, hogy kicsalt 10 ezer leit a Britisch Irland cégtől. Weisz László ellen már régebben is folyt eljárás, amikor a Hellas cég 129 ezer

lei elcsúszásával vádolta. Weisz most a rendőrségen azt állította, hogy legutóbb a bucarestii "Grupajul Roman" cég szolgálatában állott. Eppen ezért az oradeai rendőrség átirat a fővárosi rendőrséghez is, hogy Weisz László ottani működését kutassa ki.

Három csempészt agyonlőttek a határőrök a Dunán

Turnuszeverinből jelentik: A Turnuszeverin környékén szolgálatot teljesítő határőrök az elmúlt éjszaka egy csónakot fedeztek fel a Dunán. A csónak a román part felé közeledett, a határőrök felszólítására azonban nem állott meg, hanem gyorsan vissza akart térni jugoszláv területre. A határőrök tüzelni kezdtek, mire a csónakon ülők megfordították a csónakot s engedelmesen kievezték a román partra. Itt megállapították, hogy a tüzelés eredményeképpen három ember meghalt. A halottak

közül kettőnek megállapították a kilétét. Az egyik jugoszláv állampolgár, és Viudinovicnak hívták, a másik román volt: Dumitru Sireanu. A harmadik áldozat kilétét nem sikerült megállapítani mert irások nem voltak nála, a csónak életben maradt tagjai pedig nem ismerték. Volt még a csónakon két szerb és Sireanunak a felesége. — Az eddigi kihallgatásokból annyit lehetett megállapítani, hogy a szerbekből és románokból álló társaság csempészetre készült. A vizsgálat folyik.

Az anyakönyvi hivatalból

HÁZASSÁGOK

Vékony József—Bálint Julianna, Pollák Ádám—Berger Sarolta, Jurcut Florian—Hiut Ileana, Balog Sándor—Fehér Erzsébet, Maior István—Pataki Erzsébet.

SZÜLETESEK

Pico János, Markovits István, Boi Margareta, Szodrai György, Böhm József, Gerany László, Szentgyörgyi Sándor, Ujlaki Károly, Zárca Florian, Bereczky Gizella, Török Irma, Juhász Éva, Vilma, Erzsébet, Krausz József, Jancu Mária.

HALALOZÁSOK:

Szobel Liedel 52 éves, Hojda János 4 hónapos, Stoita Craciun 1 hónapos, özv.

Patakiné Golenczky Mária 63 éves, Józsa Andrei napszámos 63 éves, özv. Erősztné Markovits Regina 84 éves, Czeke Ilona 40 éves, Cuc Dumitru 2 és fél éves, Montag Szeréna 53 éves, Pap Margareta 37 éves, Rogojan Mihai 33 éves, Traista Mária 44 éves, Grünwald Etelka 59 éves, Gintea Cornel 41 éves, Sárosi Gyula 28 éves, Mudura Gheorghe 71 éves, özv. Rogojánné Baca Elena 46 éves, Mesunyi Lajos 56 éves.

Olvasóink figyelmébe

Az Erdélyi Magyarság állandó olvasói — ha azt a tombola jeggyel igazolják — igénybe vehetik 9000 kötetből álló kölcsönkönyvtárunkat. Havi 15 lei kölcsöndíj ellenében a világirodalom összes klasszikus és modern remekait olvashatja, ha beiratkozik könyvtárunkba.

— Soltész Ica és Nosz Andor "Régi dal" című operette bemutatója. Április hó 23-án d. u. 5 órakor lesz a Régi dal című 3 felvonásos Soltész Ica-Nosz Andor operetti bemutatója a Kath. Kör disztermében. A kitűnő, fülbemászó zeneszámok közül sok sláger lesz Oradeán, a mulatságos fordulatok szöveg pedig mindvégig le fogja kötni a hallgatóság figyelmét. A szebbnél-szebb táncokat Kun Magda a fiatal torna és tánctanár tanítja be. Rendező Losonezy Gábor, kinek már a neve is garancia, hogy a siker biztosítva van. A helyi arák olyan olcsók, hogy bárki tanuja lehet ennek a vídám, zenés, hangulatos operett premiernek.

APRÓHIRDETESEK

Állandó olvasóink hasznáják le a hirdetés tombo a szívenyeket!

PÓSTA

Róna fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb. művészlap, ugyanaz, ami a kirakásban látható, csak 80 lei

„Boldogság tanyája“ jeligére levél van a kiadóban.

Önálló kereskedő házasság céljából megismerkedne fiatal leánnyal. Reghin, Cuza Voda 8. Asztalos. 4963

ÁLLÁS

Tanulóleányt vagy fiut azonnalra felvesszek. General Mosoiu utcai kefék. Csanda gyógyszerár mellett. 4969

Ügyes újságíró fiú felvétetik. Szóher fodrász, Câmpina Turzii.

Mindenek bejárónót keresek. Str. Vilson 12. Csengetni baloldalt. Jelentkezni délután 5—7-ig. 4974

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz írtetni.

VÉTEL-ELADÁS

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papírkereskedésben.

Prima háztelkek eladó Sft. Gheorghen, a Fapiac közelében, nagy kerthelyiséggel. Értekezni lehet a Str. Eminescu 27. szám alatti tulajdonosnál. 4736

Teljesen új zománcos főzőedények, (használva nem volt) olcsón eladók Strada Matei Basarab 2. jobbra. 4915

Dauerwellen gép 16-32 eladó 9.000 le. Jért. Neu Károly coafor, Campina.

7 lei 1 liter bor Csernél, Str. Axente 4. 4971

Eladó 15.000 drb. géptégla. Cim a kiadóban. 4956

Eladó egy 150 literes gyorsfőző üst azemlékes állapotban, teljes felszereléssel. Kallay-Diosig. 4979

LAKÁS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5 sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyhas, csinos lakás, toilette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

PÁSZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.

6 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 április 10.